

Actieplan Klimaatcommitment

versie 2.0
April 2024

STICHTING ALGEMEEN PENSIOENFONDS UNILEVER NEDERLAND

Inhoudsopgave

1. Inleiding Klimaatcommitment financiële sector.....	3
2. Relevante beleggingen voor het Klimaatcommitment.....	4
3. Stappenplan	6
a. Meten.....	6
b. Doelstellingen.....	7
c. Actieplan	7
d. Monitoringsproces.....	9

1. Inleiding Klimaatcommitment financiële sector

Stichting Algemeen Pensioenfonds Unilever Nederland (hierna: Unilever APF) is een van de ruim vijftig financiële instellingen die in 2019 hun handtekening hebben gezet onder het Nederlandse [Klimaatcommitment](#) dat is geïnitieerd door het kabinet. Het hoofddoel van het commitment is dat de ondertekenaars een bijdrage leveren aan het behalen van de doelstellingen van zowel het Akkoord van Parijs als van het Nederlandse Klimaatakkoord. Het Nederlandse Klimaatakkoord heeft als doelstelling om de uitstoot van broeikasgassen¹ op een kosteneffectieve wijze te verminderen. In het internationale Akkoord van Parijs is afgesproken dat de opwarming van de aarde – hoofdzakelijk veroorzaakt door CO₂-uitstoot – beperkt moet blijven tot 2 graden ten opzichte van het pre-industriële tijdperk.

Met de ondertekening van het Klimaatcommitment heeft de financiële sector de volgende afspraken gemaakt:

1. De betrokken partijen nemen deel aan de financiering van de energietransitie. Zij aanvaarden hiertoe een inspanningsverplichting binnen de kaders van wet- en regelgeving en de risicorendementsdoelstellingen.
2. De partijen ondernemen actie om van hun relevante financieringen en beleggingen het CO₂-gehalte te meten. Vanaf het boekjaar 2020 rapporteren zij daar publiekelijk over.
3. Uiterlijk in 2022 maken de partijen hun actieplannen inclusief reductiedoelstellingen voor 2030 bekend. De partijen zullen toelichten welke acties zij nemen om bij te dragen aan het Klimaatakkoord van Parijs.

In dit document wordt beschreven hoe Unilever APF invulling geeft aan de tweede en derde afspraak. Unilever APF zal haar rol binnen het Klimaatcommitment vervullen door: (1) de CO₂-intensiteit te meten, (2) doelstellingen hierop vast te stellen, (3) acties te formuleren per beleggingscategorie die bijdragen aan het behalen van de gestelde doelen en (4) de voortgang te monitoren. Dit document bevat een eerste update van het oorspronkelijke klimaatactieplan dat Unilever APF in 2022 publiceerde.

---

¹ Broeikasgassen zijn een breed begrip en omvatten zeven gassen, zoals CO₂ en methaan. Conform het GHG-protocol worden broeikasgassen collectief gemeten via de zogenaamde CO₂-equivalent (ook wel CO₂e).

2. Relevante beleggingen voor het Klimaatcommitment

Binnen het Klimaatcommitment bepalen pensioenfondsen welke beleggingen ‘relevant’ zijn voor het meten van de CO2e-uitstoot, stellen zij reductiedoelen vast en hanteren zij actieplannen. Met relevante beleggingen worden beleggingen bedoeld waarbij een pensioenfonds naar verwachting invloed kan hebben (bijv. via dialoog). Bovendien moeten deze beleggingen van zekere omvang zijn en de CO2e-uitstoot van deze beleggingen moet meetbaar zijn.

Er is nog geen sector-brede definitie van ‘relevante beleggingen’. Unilever APF hanteert op dit moment de volgende drie criteria:

- **Omvang van de beleggingscategorie binnen de portefeuille:**
Dit aspect is belangrijk om te begrijpen of de beleggingscategorie relevant is voor Unilever APF.
- **Beschikbaarheid van data van voldoende kwaliteit (meetbaarheid):**
Dit betreft de mate waarin het operationeel mogelijk is om CO2e te meten. Voor beursgenoteerde aandelen, bedrijfsobligaties en vastgoedbeleggingen zijn gegevens beschikbaar via externe dataleveranciers. Voor de overige beleggingen is het meten van CO2e ingewikkelder. Voor niet-beursgenoteerde beleggingen zoals private equity, hypotheek en ESG Value Creation worden data geleverd vanuit de vermogensbeheerders. Er is daardoor meestal een vertraging in beschikbaarheid. Bovendien is interpretatie vereist. Uninvest Company werkt aan CO2e-data met betrekking tot staatsobligaties, hypotheek en ESG Value Creation. Hoewel er gegevens beschikbaar zijn wil Unilever APF wachten met publiceren over deze beleggingen totdat de kwaliteit goed genoeg is.
- **Impact:**
Dit betreft de mate van invloed die Unilever APF kan hebben binnen de beleggingscategorie. Een voorbeeld van impact is ‘engagement’, ofwel dialoog met de onderneming waarin wordt belegd. Dit wordt toegepast bij beursgenoteerde aandelen, bedrijfsobligaties en vastgoed. Voor de andere beleggingscategorieën is dialoog niet of slechts zeer beperkt mogelijk. Het is in die gevallen belangrijk om nadrukkelijk rekening te houden met de beleggingskeuzes in de selectiefase.

Op basis van deze criteria beoordeelt Unilever APF de verschillende beleggingscategorieën als volgt:

Beleggingscategorie	Omvang binnen portefeuille	Meetbaarheid van CO2e	Impact
Staatsobligaties	+	-	-
Credit bonds (IG credits en high yield)	+	+	+
Hypotheek	+	0	0
Aandelen	+	+	+
Private equity	-	-	-
Vastgoed	0	+	0
Diversified Income	0	-	-
Emerging Markets Debt	0	-	-
ESG Value Creation	-	0	0

0 = neutraal   + = positief   - = negatief

Zoals bovenstaande tabel laat zien worden (nog) niet alle beleggingscategorieën als relevant beschouwd. Op dit moment krijgen alleen (beursgenoteerde) aandelen en bedrijfsobligaties

(investment grade credit bonds en high yield) op alle drie de criteria een positieve score, waardoor ze als relevant worden beschouwd. Van deze beleggingscategorieën is het tevens haalbaar om CO₂e-uitstoot te meten, CO₂e-uitstoot (reductie)doelstellingen te stellen, en acties te formuleren. Deze beleggingscategorieën maken een aanzienlijk deel uit van de totale beleggingsportefeuille. Aangezien de meetbaarheid van CO₂e van vastgoedbeleggingen is verbeterd (en dus positief scoort in bovenstaande tabel), meet Unilever APF hier de CO₂e-uitstoot en wordt progressie van (reductie)doelstellingen gemonitord. Vanuit het Klimaatcommitment wordt het meten en rapporteren van staatsobligaties als mogelijk geschat. Unilever APF heeft geconcludeerd dat de datakwaliteit en mogelijkheden tot goede monitoring nog te beperkt is. In de loop van de tijd komen mogelijk meer beleggingscategorieën in aanmerking voor een plaats op de lijst van relevante beleggingen. Voor nu worden ze beschouwd als (voorlopig nog) niet relevant in het kader van het Nederlandse Klimaatcommitment.

Op basis van bovenstaande beoordeling zijn de beleggingscategorieën in twee groepen verdeeld:

1. **Categorie 1: Relevant en haalbaar** – van deze beleggingen meten we de CO₂e-intensiteit en hebben we (reductie)doelstellingen vastgesteld in aanloop naar 2030, inclusief een concreet actieplan.
2. **Categorie 2: (Nog) niet relevant of beperkt haalbaar** – voor deze beleggingen is het meten van de CO₂e-intensiteit niet of slechts gedeeltelijk mogelijk en is het vaststellen van doelstellingen complexer. Waar toch mogelijk wordt separaat CO₂e wel in beeld gebracht en worden doelstellingen opgesteld.

Hierbij geldt dat categorie 1 prioriteit heeft boven categorie 2.

Guidance Categorie	Beschrijving	Beleggings- categorieën	Metten	Actieplan	(Reductie)doel- stellingen
1	Relevant en haalbaar	<ul style="list-style-type: none"> • Aandelen • Credit bonds (IG credits en high yield) 	Ja	Ja	Ja
2	(Nog) niet relevant of beperkt haalbaar	<ul style="list-style-type: none"> • Vastgoed • Staatsobligaties • Private equity • Hypotheken • ESG Value Creation • Overig 	Gedeeltelijk	Ja	Indien mogelijk

3. Stappenplan

a. Meten

Op dit moment meet Unilever APF de CO₂e van beursgenoteerde aandelen, bedrijfsobligaties en vastgoed. Deze beleggingscategorieën maken een aanzienlijk deel uit van de totale beleggingsportefeuille. Voor het meten van CO₂e is de beschikbaarheid van goede en betrouwbare data van groot belang. De CO₂e van beursgenoteerde aandelen en bedrijfsobligaties is het beste te meten, omdat van deze categorieën de meeste data beschikbaar zijn. Daarnaast is vastgoeddata goed beschikbaar via het dataplatform van GRESB.

Unilever APF meet absolute uitstoot, relatieve uitstoot en gewogen gemiddelde intensiteit

Zoals eerder vermeld, wordt de uitstoot gemeten van het zogenaamde CO₂-equivalent (CO₂e): de eenheid van koolstofdioxide en andere broeikasgassen zoals, methaan en fluorhoudende gassen. Een kilogram CO₂e is gelijk aan de broeikaswerking van 1 kilogram CO₂.

Er zijn verschillende methoden in omloop om CO₂e-uitstoot te berekenen. Unilever APF hanteert onderstaande drie methoden, die gangbaar zijn en tevens in lijn met [PCAF](#). PCAF staat voor Partnership for Carbon Accounting Financials en heeft als doel meetmethoden te standaardiseren en openbaar te maken.

1. **Absolute CO₂e-uitstoot (of: CO₂e-voetafdruk):** dit geeft de CO₂e-uitstoot van de portefeuille weer. Om CO₂e-uitstoot per belegging in een onderneming (via beursgenoteerde aandelen, bedrijfsobligaties of vastgoed) toe te wijzen aan de portefeuille van Unilever APF wordt de totale belegging (van Unilever APF) per onderneming gerelateerd aan de totale waarde van een onderneming (Enterprise Value Including Cash, EVIC).
2. **CO₂e-uitstoot in relatie tot belegd vermogen:** dit betreft de berekening van de CO₂e-uitstoot per miljoen euro belegd vermogen. Deze methode geeft inzicht in hoe de CO₂e-uitstoot van verschillende beleggingsportefeuilles zich tot elkaar verhouden.
3. **Gewogen gemiddelde van CO₂e-intensiteit (WACI-methode):** dit is de berekening van de CO₂e-uitstoot van de totale portefeuille als het gewogen gemiddelde van de CO₂e-uitstoot van de individuele beleggingen. Dit gebeurt op basis van de marktwaarde van onze beleggingen en op basis van bedrijfsomzet. Voor vastgoed is deze uitstoot overigens niet beschikbaar.

Meetmethode en formules voor CO₂e-intensiteit Unilever APF portefeuille

- Absolute carbon emission (also known as carbon footprint)

- Metric unit: tCO₂e
- Formula:

$$\text{Carbon emission (tCO}_2\text{e)} = \sum \text{Carbon emission investment holding } i \text{ (tCO}_2\text{e)} \frac{\text{Investment size in investment holding } i \text{ (EUR)}}{\text{Enterprise Value Including Cash investment holding } i \text{ (EUR)}}$$

- Carbon emission to invested capital

- Metric unit: tCO₂e / EUR million
- Formula:

$$\text{Carbon emission per invested amount} \left(\frac{\text{tCO}_2\text{e}}{\text{EUR million}} \right) = \frac{\sum \text{Carbon emission investment holding } i \text{ (tCO}_2\text{e)} \frac{\text{Investment size in investment holding } i \text{ (EUR)}}{\text{Enterprise Value Including Cash investment holding } i \text{ (EUR)}}}{\text{Investment size of portfolio (EUR million)}}$$

- Weighted average carbon intensity (to revenue)

- Metric unit: tCO₂e / million revenue
- Formula:

$$\text{Weighted Average Carbon Intensity} \left(\frac{\text{tCO}_2\text{e}}{\text{million}} \right) = \sum \frac{\text{Investment size in investment holding } i \text{ (EUR)}}{\text{Investment size of portfolio (EUR)}} * \frac{\text{Carbon emission investment holding } i \text{ (tCO}_2\text{e)}}{\text{Revenue investment holding } i \text{ (million)}}$$

Unilever APF berekent sinds 2020 jaarlijks de CO₂e-uitstoot volgens de portefeuillestanden van 31 december met behulp van data van leverancier ISS ESG. ISS ESG verzamelt de uitstootgegevens of schat deze – waar niet beschikbaar – zo nauwkeurig mogelijk in. De gegevens die ISS ESG verzamelt, hebben de betreffende ondernemingen op hun beurt al eerder verzameld en gerapporteerd. Dit betekent dat de gegevens van ISS ESG een opname zijn van een eerder moment.

Zowel directe (scope 1) als indirecte CO₂e-uitstoot (scope 2 en 3) wordt gemeten

CO₂e-uitstoot wordt berekend op basis van directe en indirecte CO₂e-uitstoot. Directe CO₂e-uitstoot (scope 1) is de uitstoot die wordt veroorzaakt door eigen bronnen binnen een organisatie. Bijvoorbeeld de uitstoot door het eigen gebouw en de uitstoot door eigen vervoer en productie-gerelateerde activiteiten.

Indirecte uitstoot (scope 2) is de uitstoot van ingekochte en verbruikte elektriciteit of warmte voor de eigen activiteiten.

De indirecte uitstoot van CO₂e veroorzaakt door bedrijfsactiviteiten van andere organisaties van de volledige waardeketen (scope 3) wordt waar mogelijk meegenomen in de metingen, afhankelijk van de beschikbaarheid van betrouwbare gegevens. Unilever APF houdt de ontwikkelingen op dit gebied bij.

b. Doelstellingen

Unilever APF heeft een CO₂e-uitstootreductie van 35% vastgesteld als doelstelling voor jaareinde 2030 ten opzichte van jaareinde 2019. Dit geldt voor de relevante beleggingen, beursgenoteerde aandelen en bedrijfsobligaties (credit bonds). Voor de bepaling van de reductiedoelstelling heeft Unilever APF een vertaling gemaakt van de doelstelling uit het Klimaatcommitment waar een reductie van 49% wordt nagestreefd in 2030 ten opzichte van 1990. Tussen 1990 en jaareinde 2019 waren al stappen gezet op het gebied van reductie. Duurzaamheid heeft immers al jaren een beleidsmatig een belangrijke rol bij Unilever APF. In verband met de beschikbaarheid en kwaliteit van de data is gekozen voor jaareinde 2019 als startpunt.

Unilever APF heeft verschillende portefeuilles voor de kringen Forward en Progress. Er is echter geen onderscheid in doelstellingen. De actieplannen en monitoring zijn voor beide portefeuilles gelijk.

Per jaareinde 2019 lag de CO₂e-uitstoot van de relevante beleggingen binnen kring Forward op 208 (tCO₂e/USD miljoen bedrijfsomzet) en binnen kring Progress op 187 (tCO₂e/USD miljoen bedrijfsomzet). Dit zijn de beginwaarden van het reductiepad.

c. Actieplan

Zowel voor de relevante beleggingscategorieën (beursgenoteerde aandelen en bedrijfsobligaties) als voor de (nog) niet relevante beleggingscategorieën (vastgoed, staatsobligaties, private equity, infrastructuur, hypotheek, overig) heeft Unilever APF een actieplan opgesteld. In dat kader worden de volgende instrumenten van ons duurzaamheidsbeleid ingezet om de doelstellingen te behalen:

- **Invloed uitoefenen**

Invloed uitoefenen kan via dialoog (*engagement*) op directie- of senior management-niveau met een specifiek doel voor ogen: op zoek naar – volgens onze maatstaven – verandering binnen de onderneming waarin Unilever APF belegt. Dialoog kan onder andere betrekking hebben op behoud of creatie van langetermijnaandeelhouderswaarde of kan betrekking hebben op klimaat/milieue, sociale kwesties of goed ondernemingsbestuur. Unilever APF heeft een externe dienstverlener

ingehuurd (Hermes EOS) die in gesprek gaat met bedrijven over onder meer uitvoering van het Akkoord van Parijs, CO2e-reductiedoelstellingen en investeringen ter bescherming van het klimaat. Met dialoog worden bedrijven aangemoedigd de gewenste richting op te gaan. Dit heeft bovendien een katalyserend effect voor de gehele industrie.

Naast het voeren van dialoog, stemt Hermes EOS namens Unilever APF op aandeelhoudersvergaderingen. De uitgebrachte stemmen met betrekking tot klimaatdiscussies zijn in lijn met de doelstellingen van het Akkoord van Parijs.

Verder voert Unilever APF zelf ook continu dialoog met fiduciair manager Univest Company over beleid en uitvoering op het gebied van duurzaamheid.

- **Impact: investeren in klimaatoplossingen**

Progress en Forward hebben beide een ESG Value Creation-portefeuille. Binnen deze portefeuille wordt – naast het financieel resultaat – specifiek ingezet op positieve (real world) impact. Daartoe worden middelen uitsluitend ingezet voor duurzame projecten of klimaatoplossingen. Het betreft onder andere projecten met als doel om de CO2e-uitstoot te verlagen. Daarnaast investeert Progress in groene obligaties. Deze ESG Value Creation-strategie van Unilever APF wordt uitgevoerd binnen de Univest Sustainability Funds. Een van de focusthema's is klimaat en zo wordt er ook gestuurd op reductie in of vermindering van CO2e-uitstoot en positieve impact. Het is de intentie om dit soort beleggingen op het gebied van klimaatoplossingen uit te breiden.

- **Integreren**

Unilever APF heeft in haar werk geïntegreerd dat CO2e-reductie wordt nagestreefd conform het Nederlandse Klimaatcommitment.

Als ondertekenaar van de Net Zero Asset Owner Alliance ([NZAQA](#)) streeft fiduciair manager Univest Company naar CO2e-neutraliteit in 2050. Daarnaast houdt Unilever APF bij een wijziging van de beleggingsportefeuille of nieuwe mandaten expliciet rekening met duurzaamheid en het Klimaatcommitment.

- **Insluiten/uitsluiten**

Het beleid van Unilever APF is om eerst dialoog te voeren over ongewenste plannen van ondernemingen en bij gebrek aan resultaat pas uit te sluiten.

Unilever APF heeft geen CO2e-gericht uitsluitingsbeleid geformuleerd. Wel publiceert Unilever APF op zijn website een volledige uitsluitingslijst. Zo worden bijvoorbeeld bedrijven die voor een groot deel afhankelijk zijn van steenkolen al sinds 2017 uitgesloten. Unilever APF evalueert zijn uitsluitingslijst periodiek en toetst zijn keuzes ten aanzien van deelnemersverwachtingen en peers.

Reeds genomen acties die bijdragen aan het Klimaatcommitment

Naast bovengenoemde acties binnen de verschillende instrumenten die Unilever APF ter beschikking heeft, zijn sinds de ondertekening van het Klimaatcommitment diverse stappen gezet:

- **Aandelen**

Unilever APF heeft in 2021 bij zowel Forward als Progress de aandelenportefeuille geherstructureerd en het Sustainable World Fund toegevoegd als belangrijk beleggingsfonds. Dit fonds heeft als doelstelling een 50% CO2e-uitstootreductie tussen de lancering in november 2021 en eind 2024. Unilever APF heeft actief bijgedragen in discussies met betrekking tot de opzet van het Sustainable World Fund.

Op dit moment worden ook discussies gevoerd over een CO2e-reductiedoelstelling voor aandelen in ontwikkelingsmarkten. Deze doelstelling is tijdens het opstellen van dit document nog niet geformaliseerd, maar zal ook bijdragen aan de reductie van CO2e. In de tussentijd is er binnen deze aandelen wel een verduurzamingsstap gezet.

- **Bedrijfsobligaties**

Ook binnen de categorie bedrijfsobligaties (investment grade credits) van Forward heeft een verbeteringslag plaatsgevonden. Er is nu sprake van een CO₂e-reductiedoelstelling van 30% tussen eind 2019 en eind 2024. Voor Progress is op dit gebied ook een strategie opgesteld.

- **Overige categorieën**

Unilever APF kijkt ook bij andere beleggingscategorieën naar CO₂e-reductie. Zo wordt er ook gestuurd op CO₂e-reductie in de vastgoedportefeuille en zijn discussies gaande over uitbreiding van de ESG Value Creation-portefeuille.

- **Carbon offsets en/of carbon credits**

Bij het behalen van de gestelde CO₂-reductiedoelstellingen wordt geen gebruik gemaakt van carbon offsets en/of carbon credits.

d. Monitoringsproces

Unilever APF bewaakt de voortgang van zijn doelstellingen door structureel de CO₂e-uitstoot van zijn relevante beleggingscategorieën te meten. Deze gegevens worden periodiek intern breed beschikbaar gesteld door middel van dashboards. Ook worden ze jaarlijks op de [website](#) gepubliceerd. Wanneer uit de monitoring blijkt dat de voortgang van bepaalde beleggingen niet voldoende is om de doelstellingen te behalen, zal in eerste instantie worden onderzocht in hoeverre de doelstelling nog haalbaar is en welke acties benodigd zijn voor bijsturing. Met fiduciair manager Uninvest Company zijn hier periodiek gesprekken over.